

Tips voor professionele vaatwas

Jaarlijks worden er circa 6000 nieuwe professionele vaatwasmachines verkocht, zo'n 24 per werkdag. Dat gebeurt tegen bedragen die op kunnen lopen tot een half miljoen per machine. Waarop letten bij de aanschaf? En wat mag u niet vergeten tijdens het gebruik? Wij belichten 29 tips en feiten zodat u tegen lagere kosten betere resultaten bereikt.

Vier vaatstromen

Wie een vaatwasinstallatie aanschaf zal stil moeten staan bij een aantal zaken. Belangrijkste vraag: wat moet er afgewassen worden? Er zijn vier vaatstromen; platte serviesdelen, holle serviesdelen, bestek en pannen. Breng de hoeveelheden en het gewenste proces in kaart. Sta stil bij de vraag hoe de vaat in de korf of de machine wordt geplaatst en wie dat doet. Stel vervolgens vast welk type machine in uw situatie het beste past. Doe dat bij voorkeur met behulp van een deskundige zoals Horeca Technics.

De kleintjes

Er zijn verschillende typen professionele vaatwasmachines. Op de wat kleinere locaties wordt gewerkt met frontladers of doorschuifmachines. De vaat is na anderhalf tot drie minuten gereinigd en gedroogd. frontladers nemen weinig ruimte in beslag. U kunt ze onder het aanrechtblad plaatsen. De medewerker plaatst de korf na het voorspoelen in de machine en tilt deze er weer uit. Doorschuifmachines vergen meer plaats en bieden ook meer comfort. Ze worden aan de voor- en de achterkant (de in- en de uitvoerzijde) geflankeerd door 'werkbanken' die plaats bieden aan de vaat. Het is een kwestie van voorspoelen, inschuiven, kap naar beneden, wassen en drogen en doorschuiven naar het werkstation voor de schone vaat. Daarnaast heb je ook nog de glazenwassers.

De groten

Gaat het om grotere locaties of grotere aantallen dan komen de korventransportmachines en vingerbandmachines in beeld. De eerstgenoemde categorie wordt beladen met korven. Eén medewerker volstaat doorgaans. Bij de vingerbandmachines plaatst men de vaat los op de band tussen de vingers. In dit geval zijn er minimaal twee medewerkers bij het vaatwasproces betrokken, één voor het laden en één voor het lossen. Bandmachines worden gebruikt op locaties waar de aanvoer zeer groot is en gepland kan worden. Daarnaast zijn er ook nog de pottenwassers.

Voorkom files

Zorg ervoor dat de machine over voldoende capaciteit beschikt zodat er ook tijdens piekmomenten geen 'files' ontstaan van gasten en medewerkers met dienbladen. Soms kan het lastig zijn om te kiezen tussen een doorschuifmachine of een korventransportmachine die bestaat uit verschillende zones. De eerste kan te klein zijn, de tweede te groot en te duur. In dat geval biedt een tussenvorm uitkomst. Een voorspoelmachine wordt dan toegevoegd aan de doorschuifmachine. Het voorspoelen gebeurt dan van onderen en van boven waardoor alle delen van de vaat in aanraking komen met het voorspoelwater.

Spoel voor op 35 °C

Veel afwassers spoelen te warm voor, op 80 °C bijvoorbeeld. Niet doen. Het vergt onnodig veel energie en de resultaten laten te wensen over doordat eiwit- en zetmeelresten zich hechten aan de vaat. 35 °C is de juiste voorspoeltemperatuur.

Zuinig voorspoelen

Voorspoelen met de hand vergt doorgaans vijf liter per korf. Wie gebruik maakt van een voorspoelmachine, die verwarmd afwaswater hergebruikt, bespaart water en energie. Komt bij dat een voorspoelmachine het afwasresultaat en de capaciteit ten goede komt. De snelheid van het wasproces wordt door het gebruik van een voorspoelmachine ook aanzienlijk verhoogd. Van 20 à 25 tot 40 à 45 korven per uur, goed voor ongeveer 120 gasten in het bedrijfsrestaurant.

Te kleine machine

Veel kopers kiezen voor een te kleine machine. Daardoor komen het wasresultaat en de capaciteit onder druk te staan. De kosten stijgen doordat de arbeidskosten hoger worden omdat het wasproces langzamer verloopt dan gewenst. Arbeid is een grote kostenfactor bij het vaatwassen.

Was geen lucht

De vingerbandmachine is geschikt als de aanvoer zeer groot is en goed kan worden ingepland. In andere gevallen is de kans groot dat de machine niet optimaal wordt beladen. Dat kost onnodig veel energie, water, vaatwasmiddel en arbeid. Alleen grote partycaterars, grote ziekenhuizen of locaties met veel traffic hebben baat bij een vingerbandmachine. Kies in andere gevallen voor een korventransportmachine.

Vervang vingerbandmachine

Vingerbandmachines waren een tijd lang een hype in de zorg. Kocht men voor een verzorgingshuis met 120 bewoners zo'n machine. Onpraktisch in het gebruik en te duur. De hype is voorbij. Maar op een aantal plaatsen zijn deze machines nog wel operationeel. Terwijl ze het met een gewone doorschuiver ook makkelijk aan zouden kunnen. Maar velen stappen niet over op een doorschuiver omdat ze niet willen investeren in een machine. Investeren in een doorschuifmachine is goedkoper dan doorgaan met een vingerbandmachine voor een te kleine hoeveelheid. Dat is namelijk megaduur. De enige die daar blij mee is, is de zeeleverancier.

Checken met uv-licht

De vaat is niet altijd zo schoon als hij lijkt. Je kunt een en ander checken door speciale stoffen toe te voegen of door met uv-licht te werken. In beide gevallen komen verontreinigingen aan het licht. Ook achtergebleven zeepresten worden zichtbaar gemaakt. Gebruikers zeggen nogal eens dat hun vaatwerk schoon is, terwijl nader onderzoek uitwijst dat dat niet zo is. Soms kun je het voelen. Zetmeelaanslag bijvoorbeeld. Door middel van een chemische reiniging kunt u die ongewenste aanslag verwijderen. Uw zeep- of uw machineleverancier kan daarbij helpen.

Naglansmiddel?

Naglansmiddel zorgt ervoor dat de vaat eerder droog is. Twee tot drie keer zo snel. Het is een drogingsversneller van vaat buiten de vaatwasmachine. Het zorgt wel voor hogere kosten en is belastend voor het milieu. Als je de tijd hebt om op de natuurlijke manier te drogen gebruik het dan niet.

Juiste plaatsing van borden

De ene korf is de andere niet. De korven moeten zo zijn samengesteld dat diepe borden schuin kunnen worden geplaatst, terwijl ondiepe borden rechtop staan zodat ze maximaal in contact komen met het afwaswater. Dit leidt tot betere afwasresultaten. Een diep bord dat recht staat, wordt niet optimaal gereinigd. Het hier beschreven effect kan bereikt worden door de afstanden tussen de pinnetjes variabel te laten zijn. Borden die je in de lengterichting van de machine plaatst staan recht, borden die je in de breedterichting plaatst staan schuin.

Slim voorspoelen

Goed voorspoelen betekent in de meeste gevallen ook een goed eindresultaat. Maar helaas, het voorspoelen laat nogal eens te wensen over. Dat is deels toe te schrijven aan het feit dat de borden in de lengterichting naar de medewerker toe staan. Het is beter om ze in de breedterichting te plaatsen. Het water komt in dat geval aan beide kanten van het bord en er is geen sprake van een spetterpartij waardoor de afwasser en de vloer nat worden.

Aangepaste korf

Door gebruik te maken van een aangepaste korf is het mogelijk om meer gastronomisch dienbladen (52 cm) te plaatsen. Normaal biedt een korf van 50 cm slechts plaats aan twee dienbladen. Door een speciale korf te gebruiken, waar de zijwand aan één kant is weggelaten, is er plaats voor acht dienbladen. Dit zorgt voor een veel betere belading met als gevolg dat de capaciteit van de machine beter wordt benut.

Voorkom zeperds

Leveranciers van chemische middelen of hun vertegenwoordigers die op provisiebasis werken, willen nogal eens te hoge doseringen voorschrijven. Een dure zaak, slecht voor het milieu, slecht voor het resultaat en slecht voor de machine want een te hoge dosering leidt tot extra veel slijtage. Maar hoeveel middel moet u toedienen om zeperds te voorkomen? Ga af op het advies van de fabrikant van de machine. Die heeft doorgaans geen belang bij een hoge zeepverkoop en wordt er op aangesproken als de resultaten tegenvallen. Hij wil het beste voor zijn klanten.

Gebruik juiste zeep

Bezuinigen op chemie is toe te juichen. Maar let op! Niet iedere leverancier van zeep levert de juiste producten. In principe mag iedereen middelen voor de afwas verkopen. Kleine leveranciers die zelf hun producten samenstellen, worden ook wel gifmengers genoemd. Dat is niet bedoeld als een compliment. De kans dat u een goedkoop maar ongeschikt product krijgt geleverd, is groot als u met deze bedrijfjes in zee gaat. Uw afwasresultaten en het milieu zullen daaronder lijden.

Voorkom onzuivere warme lucht

De luchthuishouding in de spoelkeuken wordt nogal eens vergeten. Onzuivere, warme lucht kan het gevolg zijn. En dus een slecht klimaat. Een slecht klimaat leidt tot ontevreden medewerkers, lage arbeidsproductiviteit en waarschijnlijk een hoger ziekteverzuim. Het is aan te raden om, voordat u de machine plaatst, te berekenen hoe vaak de lucht in de betreffende ruimte ververst moet worden. Aan de hand van de warmteafgifte van de machine kan een installateur dat vaststellen. Zaken die daarbij een rol spelen zijn: het aantal aanwezige medewerkers, de hoogte van de ruimte en eventuele andere activiteiten die hier plaatsvinden. Ook de vraag wát er wordt gewassen is van belang. In het geval van kunststof, een slechte warmtegeleider, is er sprake van een hoge warmte-uitstoot. Porselein absorbeert warmte met als gevolg een lagere uitstoot.

Voorkom herrie

Geluidsoverlast in de spoelkeuken is doorgaans niet toe te schrijven aan de machine, maar aan andere zaken. Denk aan het kletteren van porselein en de herrie die andere materialen veroorzaken. Daar is niet zo veel aan te doen, maar u kunt er wel voor zorgen dat het geluid wordt gedempt. Gebruik in de spoelkeuken absorberende materialen zoals gerecycled rubber op de vloer. Voorzie ook de wanden en de plafonds van materialen die geluid absorberen.

Meer deuren graag

Als het even kan moet de spoelkeuken over minimaal twee deuren beschikken, want vuile en schone vaat mogen elkaar niet kruisen. Kruisbesmetting moet immers worden voorkomen. Als er sprake is van maar één deur is de kans groter dat de aangevoerde vuile vaat in aanraking komt met de schone vaat die afgevoerd moet worden. Dit risico is extra groot als de ruimte beperkt is.

Economisch wassen

Om economisch en gericht te werk te gaan zou het goed zijn als soort bij soort wordt gehouden. Potten en pannen bij elkaar. Servies, glazen en bestek bij elkaar. Dan kan de machine daar op afgesteld worden. In de praktijk kan dat meestal niet waardoor meerdere soorten vaat tegelijk worden gewassen. Maar er zijn ook machines die over meerdere 'sporen' beschikken, bijvoorbeeld één voor de borden, één voor de dienbladen en één voor het bestek. De snelheid en de bewassing kunnen in dat geval op de soort vaat worden afgestemd. Dankzij een signaleringssysteem worden sporen die leeg zijn automatisch uitgeschakeld, waardoor de machine geen water en chemie verspilt.

Energie hergebruiken

Sommige vaatwasmachines gebruiken de energie van waterdamp van gebruikt water om afwaswater voor te verwarmen. De machine hoeft daardoor minder stroom te verbruiken.

Warmtekracht

Energie hergebruiken gebeurt ook op andere manieren. Steeds vaker worden grote vaatwasmachines aangesloten op de warmtekrachtcentrale van het gebouw. Dit betekent dat het waswater via een gesloten systeem, een ringleiding bijvoorbeeld, door het warme water van de warmtekrachtcentrale wordt verwarmd.

Slimme aanvoer

Wie de aan- en afvoer van de vaat niet goed heeft geregeld, haalt zichzelf veel werk op de hals. Zorg ervoor dat medewerkers een kopje geen zeven keer in de hand hoeven te houden maar slechts drie of twee keer. Plaats de vuile vaat bij voorkeur in een korf, en haal deze er pas weer uit als de reiniging en droging hebben plaats gevonden. Beperk het stapelen en verplaatsen van de vaat tot een minimum. Een voorsorteerstation op de juiste plaats bewijst daarbij goede diensten. Horeca Technics kan u daarbij helpen.

Open korf scoort

Een open korf verdient de voorkeur boven een korf die meer gesloten is. De reden is gelegen in het feit dat het water in het geval van een open korf makkelijker bij de vaat kan komen. Dat zorgt voor betere resultaten.

Waterbehandeling

Ook de samenstelling van het water is een onderwerp dat aandacht vraagt. Boven de vijf graden Duitse Hardheid zal er ontkalkt moeten worden. Kalkaanslag moet tot een minimum worden beperkt. Dat scheelt vlekken op de vaat en het zorgt ervoor dat de prestaties van de machine op pijl blijven. Eén millimeter kalkaanslag in de machine leidt tot tien procent minder rendement. Bij de kleinere machines zit soms een ontkalkingsinstallatie ingebouwd, bij grotere is dat een aparte unit.

Omgekeerde osmose

Nog schoner wordt de vaat wanneer u gebruik maakt van water afkomstig uit een omgekeerde osmose-installatie. Maar liefst 98 procent van de kalk, de mineralen en andere aanwezige bestanddelen worden verwijderd. Een vlekvrug product is het resultaat. Het poleren van glazen kan achterwege blijven. Tegenwoordig zijn er naast spoelmachines ook vaatwasmachines die met osmosewater werken. Voorwaarde is dat de leidingen van roestvrijstaal zijn, koper is tegen dit water namelijk niet bestand. Verder moet u zich realiseren dat ruim 50 procent van het water met de bestanddelen wordt verwijderd. Wanneer het water 'verontreinigd' is door bijvoorbeeld koffie, wijn of etensresten is het niet meer 'osmose' en dient het telkens te worden vervangen! Ook zullen er andere chemische middelen moeten worden gebruikt, maar dan heb je wel een vlekvrug resultaat.

Kleinschalig vaatwassen

Kleinschalig wonen heeft in de zorg een enorme opkomst doorgemaakt. Cliënten wonen in groepen van doorgaans 6 tot 15 personen. Er wordt in de groep gekookt, dus is er ook afwas. De snelheid en de capaciteit van een huishoudmachine schieten tekort en een echte prof is te groot en te duur dus kiezen steeds meer zorgaanbieders voor een semiprofessionele machine, een voorlader die om en nabij de 30 korven per uur kan verwerken. Wel duurder dan een huishoudmachine, maar veel praktischer. De zorgmedewerkers kunnen de vaat al snel na de maaltijd aan kant hebben.

Verbruik vastleggen

Gegevens met betrekking tot het vaatwasproces kunnen bij een toenemend aantal machines digitaal opgeslagen worden. Dat kan in de pc, de laptop, een tablet of een smartphone. Data zoals het chemiegebruik, temperaturen van het water, tijdstip van storingen en de aard van de storingen kunt u laten vastleggen. Als er sprake is van afwijkingen kunnen er gericht maatregelen worden getroffen. Als bepaalde afwasploegen bijvoorbeeld vaker getroffen worden door storingen, is het mogelijk om eens met deze mensen te gaan praten. Zijn ze wellicht minder gemotiveerd of beschikken ze niet over de benodigde kennis?

Telefonische melding

Veel moderne vaatwasinstallaties zijn ook in staat om storingen via smartphones en of e-mails te melden aan de verantwoordelijke persoon. Daarnaast kan de machine ook melden dat de zeep op raakt en dat de waterontharder nagekeken moet worden. Ook onderhoudsbeurten kunnen worden aangegeven zodat de gebruiker deze nooit hoeft te vergeten.

Uw leverancier voor de juiste machine:

